

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones Occurrentes & Funebres

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

Caput II. Beatam dicit Mariam Christus Dominus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51821)

stella matutina, aurora, lucerna, tuba, mons, fons, hortus, lilium convallium, desertum, ipsa est terra promissionis lacte & melle manans, stella maris, navis, via in mari, figena, vinea, ager, arca, horreum, stabulum & præsepe, subjugale, apotheca, aula, turris, castra, acies, populus, regnum, sacerdotium, ovis, paucua, paradus, palma, rosa, fluvius, porta, columba, columna, vestis, margarita, candelabrum, mensa, corona, sceptrum, panis, oleum, vinum, arbor, virga, cedrus, cypressus, platanus, cinamomum, balsamum, myrrha, thus, oliva, nardus, crocus, fistula, calamus, storax, soror, & mater est, & ut breviter concludam de hac, & ob hanc & propter hanc totus mundus factus est, & hæc gratiâ Dei plena est, & per hanc redemptus homo est, Verbum Dei caro factum est, Deus humilis, homo sublimis, uno verbo Virgo & Deus omnia.

CAPUT II.

Beatam dicit Mariam Christus Dñs.

1. Quia quodammodo est idem cum illa.

T Estatus id *Dionys. Caribus lib. 10. de præconiis Virginis art. 21.* Unio ex amore procedit, tantò itaque specialius, ac eminentius DEUS dilectus & prælegit Mariam, quantò intimius, propinquius, ac familiarius se illi univit, sed huic Virgini se Deus conjunxit, non solum per gratiarum charismata, per illuminationem, per dilectionem, aut adhesionem extrinsecam, sed etiam per naturalem, ac realem quandam identitatem, quia factus est aliquid ejus, eo modo, quo proles est aliquid sui Parentis, etenim aliquid substantiæ Virginis sacre assumpsit, & hypostaticè, atque realiter sibi univit, & habitavit in medio ejus. Idem asseruit *Arnoldus Carnotens.* Una est Mariæ & Christi caro, unus spiritus, una charitas, ex quo dictum est ei Dominus tecum, inseparabiliter perseveravit promissum & donum: & Filij gloriam cum Matre non tam communem judico, quàm eandem. Et hæc quidem de Virgine ratione Maternitatis. Alia est unio quæ procedit ex amore, de hac *S. Anselmus lib. de excellentia Virg. capite 3.* Amorem quem Pater & Mater filijs debent, Filio suo debet hæc felicissima Mater, amorem etiam quem debet quilibet filius simul suo Patri & Matri, ille Filius veræ Virginis debet soli Matri: Et quia ut docet *Albertus Magnus*, anima plus est ubi amat, quàm ubi animat. Anima itaque JESU plus fuit in Maria, quàm in JESU, & anima

Marie

Mariæ plus in JESU, quàm in Maria. Imaginis aut similitudinis nomine hanc identitatem alij explicuerunt. *S. Anastasius Sinaita lib. 6. hexam.* Quomodo est Mater Dei ejusmodi non ferens in se integram & illibatam fetus sui imaginem? *Nicolaus Monachus epist. ad Petrum Cellensem,* ubi loquitur de immaculata Virginis conceptione hæc dixit: Sicut in cælo qualis Pater, talis Filius, sic & in terra qualis Filius talis Mater. *Sinaita lib. 6. hexam.* quod paulò ante nomine similitudinis expresserat, probat ex unitate essentiali, & ait: Quis mihi dic quæso, aut ex hominibus, aut ex dæmonibus audebit dicere? quòd ea quæ est cum Deo ejusmodi simul essentiali (quod carnem atinet) non sit ad imaginem & similitudinem ejus qui ex ipsa est natus. *S. Theophanes 11. Jan. ode 4. in Meneis.* Nobis Virgo progeneras ejusmodi Filium, qui & in Divinitate æqualis Patri cerneretur, & tibi sese gignenti fieret consubstantialis. Idem dixit etsi alijs verbis *S. Bernardinus serm. 1. de nomine Mariæ.* Virgo vicinissima Filio Dei per carnis identitatem, quia eadem caro quæ fuit Virginis Matris, fuit caro Filij Dei: Idem tom. 1. serm. 61. artic. 1. cap. 10. De carne Virginis benedicta, & in parte corporis ejus excisa, consistit & perficitur, & terminatur totum decus & pondus Sacramentorum Ecclésiæ. Quod ipsum antea docuit *S. Augustin. in Psal. 98.* ex quo verba *S. Bernardini* lucem accipient. De carne Mariæ carnem accepit, & ipsam carnem dedit nobis manducandam ad salutem. *Et apud eundem serm. de Assumpt. B. V.* quòd ista maneat defacto identitas ita dicitur. Caro Christi quamvis gloriâ resurrectionis fuerit magnificata, eadem tamen mansit, quæ suscepta est de Virgine, quod *S. Bernardus* prosequitur *super missus.* Cum Dominus sit cum omnibus Sanctis, specialiter tamen est cum Maria, cum qua utique illi fuit tanta consensio ut illius sibi non solum voluntatem, sed etiam carnem conjungeret, & de sua Virginisque substantia, unum corpus efficeret, vel potius unus Christus fieret. *Petrus Blesensis serm. 2. De Assumpt.* eandem identitatē explicat. Vir & Uxor duo sunt in carne una, expressius autē Mater & Filius sunt una caro. Ut meritò dixerit *Hugo Victor. lib. de Verb. Incarnato coll. 3.* In cælo qualis Pater, talis Filius & in terra, qualis Mater talis Filius: in cælo cum Patre æternus & immensus, in terra cum Matre immaculatus. Quod fufius exponit *Petrus Damian. serm. 10. de Nativitate B. Virginis.* Quatuor modis inest Deus omnibus creaturis. Primo modo essentialiter. Secundo modo operatione, tertio illuminatione, quarto autem modo inest uni creaturæ videlicet Virgini Mariæ identitate, quia idem est quod illa suo modo, taceat, & contremisceat omnis creatura, & vix audeat aspicere tantæ dignitatis, & dignationis immensitatem. Et rursus *ibidem.* Dominus tecum, inquit Archangelus, habitat in Angelis Deus, sed non cum Angelis quia cum illis non est ejusdem essentiali. Habitat Deus in Virgine, habitat cum illa, cum qua unius naturæ habet identitatem, hoc est aurum fulvum nimis, quo Salomonis thronus & vestitus, quia tali modo Deus Virginem induit, & in Virgine indutus est,

est, ut meliore non posset. In eadem assertionem est *Scriptor antiquus* apud S. Augustinum *Serm. 4. de Assumpt.* Putredo & vermis humanæ est opprobrium conditionis, à quo opprobrio, cum sit Iesus alienus, natura Mariæ excipitur, quam Iesus de illa assumpsisse probatur. Caro enim Iesu, caro est Mariæ. *Et tom. 9. tract. 8. lib. de Assumpt. B. V. cap. 5.* hoc ipsum ulterius deducitur. Caro Iesu caro est Mariæ, & multò specialius quàm Joseph, Juda cæterorumque fratrum quibus dicebat Genes. 37. & 27. *Frater enim est caro nostra est.* Ex quo consequitur illud, quod affert *Arnoldus Carnot. lib. de laud. Virg.* Individua est Matris & Filij gloria, commune utriusque præconium, ut quod illius nomini impenditur huic erogetur. *Anast. Sinaita hexam. lib. 6.* Qui mihi dic quæso, aut ex hominibus aut ex dæmonibus audebit dicere? quod ea quæ ejusdem est cum Deo (*Christo*) essentia non sit ad imaginem & similitudinem ejus, qui est ex ipsa natus? quomodo est enim Mater ejusmodi Filij, non ferens in se illæsam tætu suam imaginem? *Anonymus apud Blossum in dictis PP. c. 57. de S. Virgine dixit.* Similitudo corporis ejus relucebat quodammodo in carne mea, & similitudo omnium Virtutum resplenduit perfectius in corde, & operatione ejus. *Euseb. Emis. hom. in Vigil. Nativ. Dom.* Non habet Filius in hominibus parem, non habet Mater in mulieribus similem, speciosus ille præ filiis hominum, speciosa illa quasi aurora consurgens. *Hugo Victor: tom. 3. collat. 3.* In cælo qualis Pater talis Filius, & in terra qualis Mater talis Filius. Non solum verò hanc identitatem ex similitudine ortam agnoscit *Alb. M.* sed aliam majorem, *serm. 3. de Assumpt. B. V.* B. Virgo soror Dei appellatur propter conformitatem, & hæreditatis identitatem, ipsa enim Filio suo conformis erat in vita: Sicut enim Filius Virgo fuit, ita & Mater Virgo semper permansit, propterea idem Regnum & eandem hæreditatem participat cum Filio tanquam cohæres & propter has duas causas soror appellatur. *S. Anton. 4. p. tit. 14. cap. 15. par. 2.* Sicut Filius dicitur esse apud Patrem propter naturæ identitatem, quia est ejusdem naturæ, sic Maria gratiam invenit ut sit apud DEUM, scilicet Filium, quia scilicet ejusdem naturæ cum eo secundum humanitatem, in qua est unum cum Matre, sicut in Deitate unum cum Patre. Aliud adhuc advertit *Albertus Magnus*, in quo Virgo non solum cum humanitate, sed etiam cum Deitate Christi aliquo modo concordat, ita enim *serm. 7. de Nativ. B. M.* Beata Virgo est speculû Imperialis palatii, quod omnes electorum animæ summo desiderio contemplantur, & in quo universorum Beatorum facies resultant & elucent.

2. Quia in Matrem illam assumpsit.

Quæ dignitas, & quæ beatitudo quanta sit docet *S. Anselmus lib. de excell. Virginis cap. 2.* Hoc solum de S. Virgine prædicari, quod Dei Mater est, excedit omnem altitudinem, quæ post Deum dici vel cogitari potest, & altissimum quid habet ad cogitandum, & ruminandum mens humana. Nimirum si beatus est dare, quam accipere, illa Deo dedit carnem & gloriam quodammodo externam, quæ per incarnationem acquisita, unde posset aliquo sensu dici causa Dei, Mater enim est causa Filij, Filius autem est Deus, unde aliquam præcellentiam, prioritatem & nobilitatem acquirit, quæ non modicè ex eo increfcit, quia hunc Filium ipsa liberè elegit, ut pareret, quod alijs matribus non evenit, sed & Filius Matrem hanc sibi designavit, & ad hoc paravit, uti canit *Ecclesia Græca in Mensis 25. Martij hom. de Annunt.* Deus Virginem providentia singulari perfecit, ut sacra Virgo ab ipso vitæ suæ principio tam omnino existeret pura, quam esse puram decebat illam, quæ tanto bono id est Christo digna existeret. *Id est, præseruavit à contradictione maculæ originalis.* Ex quo etiam sanctitatem maximam infert. *Dion. Carthus. lib. 1. Initio de laudib. B. V.*

Post præstantissima, ac excellentissima gratiæ dona, ac opera assumptæ humanitati à Verbo collata: primum excellentiæ gradum sortita sunt munera gratiarum Virgini donata. *Et subiicit:* Sicut non decuit naturam humanam, nisi pulcherrimè acque incomparabiliter decoratam assumi à Verbo, ita nullatenus dicendum fuit personam humanam effici Dei Matrem, nisi speciosissimè ac gloriosissimè ornatam, quanto perè verò ornatam inferre possumus *ex S. Thom. 3. part. q. 27. art. 5.* Unicuique datur gratia à Deo secundum hoc ad quod eligitur; electa verò Virgo est ad eandem Maternitatem, de qua *S. Bonavent. specul. cap. 8.* docet. Virgo est Mater, quia majorem Deus facere non posset, majorem mundū facere potest Deus, Majus Cæli posset facere: majorem Matrem quam Matrem Dei facere non posset Deus.

Quod ipsum etsi alio modo loquendi docet *S. Thom. 1. part. q. 23. art. 6. ad 4.* Humanitas Christi ex hoc quod unita est Deo, & B. Virgo quod est Mater Dei habent quandam dignitatem infinitam. Et certè plus fecit Deus Virgini faciendo Matrem, quam si fecisset Sororem. *Albertus Magnus super missus cap. 180.* Major gratia non potest intelligi puræ creaturæ communicari, quam esse Dei Matrem. Major hæc dignitas est, quam si eam fecisset Sororem, quia hæc relatio est æqualium, Maternitatis est majorum. Et quoniam de relatione agimus, eam ex termino etiam æstimemus: Ut quanta sit Virgo ex fructu sui ventris cognoscatur, juxta dictum *Matth. 7. Ex fructibus eorum cognoscetis eos.*

Et ita argumentatur *Basilius selesc.* orat. de Annunt. Si Petrus ob id B. appellatur, regniq̄ue cælorum claves fortitus est, quia Christum Dei Filium palam confessus est: quomodo ea super omnes prædicanda non est, quæ illum parere meruit, quem ille confessus est. Utrumque collegit. *S. Thom. de Villa nova serm. 3. de Nativitate Virginis.* Antequam conciperet Filium Dei, jam idonea erat, ut esset Mater Dei, sed qualis est hæc dignitas? utique habet quandam infinitatem esse Matrem infiniti, & omnipotentis. Quæ autem excellentia, quæ perfectio, quæ magnitudo decuit eam, ut esset Mater Dei! hic jam silet lingua carnis, excedit enim intellectum & loquelam magnitudo Virginis, non solum nostram, sed etiam suam; fecit mihi inquit, magna qui potens est, sed quam magna nescio, an ipsamet valeat comprehendere. Unde melius eam silentio veneremur, sicut scriptum est *Psal. 48.* Tibi silentium, laus, secundum translationem Chaldaicam. Ubi dicimus. Te decet hymnus in Sion quæ verè omnis laus silentium est, & cum finierit homo laudare, tunc incipit, imò nec locutus est, propter quod *S. Evangelistæ* de laudibus eius silent, quoniam ineffabilis est ejus magnitudo, satis fuit de ea dicere, de qua natus est *Jesus.*

Et S. Bernard. serm. signum magnum. Quod verus Deus, & homo prodijt ex Maria abyssus est luminis, nec facile dixerim, quòd vel Angelicus oculus ad hujus fulgoris vehementiam non caliget. *S. Bernardin. tom. 2. serm. 51. art. 3. cap. 1.* Tanta fuit perfectio Virginis, ut soli Deo cognoscenda reservetur, juxta illud *Eccles. 1.* *Ipse creavit me in Spiritu S. vidit, dinumeravit & mensus est, scilicet ipse Deus solus.*

3. Quia Dominam illam sibi certo modo constituit.

Gerson. serm. de Annunt. Hodie Domina nostra altius nomen accepit & perfectius quod esse possit homini post nomen Filij, & est, quòd Mater Dei dicatur, melius eam appellare non possumus, quoniam per hoc habet veluti auctoritatem, & naturale Dominium ad totius mundi Dominum, & à fortiori ad omne id quod huic subiectum est Domino, ita quòd in nomine suo omnia stentantur, in cælo & in terra, & in inferno, per hoc accepit plenitudinem gratiæ non solum pro se, sed etiam pro omnibus hominibus. Sed pridem hoc Dominium expressit *S. Lucas cap. 2.* cum dixit. *Et erat subditus illis.*

Quod *S. Bernardus* admiratur serm. 5. super missus. Ille cui Angeli subditi sunt, cui Principatus & potestates obediunt, subditus erat Mariæ! nec tantum Mariæ, sed etiam Josepho propter Mariam! *Richardus lib. 1. cap. 5.* hoc ipsum expressit, Mariam majus aliquid cæteris hominibus sanctis sortita est, ut non solum ipsa subiceretur voluntati Domini, sed etiam Dominus voluntati ipsius, ut per hoc meritò diceretur Dominus esse cum ea.

Quantum

Quantum verò jus natura Parentibus in filios dederit, deducit *Lesius lib. 2. de justitia cap. 5. dub. 4. num. 17. & cap. 21. v. 7. Exod.* Quod scilicet illos sibi servos facere, & loco sui in servitutem dare possint, agnoscebat Dominium & deferebat omnem venerationem Matri iste Filius. Et ut *Richardus à S. Laur. lib. 4.* docet, Multoties ut creditur, genu flexit coram Virgine Matre, & hoc notat *S. Bernardus tom. 3. serm. 11. Art. 2.* Misticè figuratum fuisse 3. Regum 2. ubi scriptum est quod surrexit Salomon in occursum Matris suæ & adoravit eam &c. quæ sedis ad dexteram ejus. Ubi ait *S. Bernardus.* Contemplare mirificam obviationem, quia surrexit Salomon in occursum Matris suæ, mirificam adorationem, quia adoravit eam, altissimam sublimationem, quia positus est thronus Matri Regis; surrexit igitur dulcissimus JESUS in occursum Matris suæ &c. Imo jam jam moriturus Christus Dominus, quid agit? *Arnold.* respondet, *tract. de Verbis Domini.* Christus cum moriturus erat quasi solum optaret vitam ut Matri obsequeretur, voluit vicarium obedientiæ, & curæ filialis in Joanne & observantiæ in reliquis fidelibus relinquere, siquidem mortem evitare non expediebat, ut hoc pacto & redimeret nos moriendo, & gratus esset Matri, relinquendo vicarios exhibendæ venerationis, quasi ipse fateretur, non se satis fecisse Matri pro suo desiderio.

Jure Matri huic applaudit *S. Method. orat. in hypap.* Euge euge quæ debitorem illum habes, qui omnibus mutuatur. Deo universi debemus, tibi autem etiam ille debet, ac proinde qui dixit honora Patrem tuum, & Matrem tuam, ut is decretum à se promulgatum observaret, & alios excederet, omnem Matri & gratiam & honorem impendit.

4. Quia fecit illam sui Regni Sociam.

Regem veneramus Christum Dominum cui tradidit Deus gentes ut illis imperet & in domo David regnet in æternum, sed en Reginam eorundem Regnorum *S. Damascenus in Menais 27. Julij.* ostendit, alloquitur atque adorat. Tu tanquam Regina Regi ex utero tuo effulgenti à dextris adjuncta es, velut *Palmista* testatur. *Comonat Comestor* dum enim in librum *Esther* scribens illa *cap. 4.* explicat. *Non pro te sed pro omnibus hæc lex constituta est,* hanc paraphrasim ex parte Christi format nomine *Estheris Mariam* intelligendo, Noli timere propter subditos data lex est, tu verò mihi conregnas. *Hujus imperij effectum Arnold. Carnotem. de laudib. Virg.* assignat, communia cum Christo laudem, gloriam, & præconium, ita enim ait: Cum debite venerationis summa ad Christum respiciat, ex cujus plenitudine rotatum est de super, quod Maria prædicatur gratiâ plena, manifestum est esse individuum Matris, & Filij gloriam, & commune esse utriusque præconium, cujus definitio omnem superat intellectum.

Hanc.

Hanc sanctam Virginem designabat Berfabee Mater Salomonis 3. Reg. 7. cui non solum affurrexit Salomon, sed *positus est thronus Matri Regis, que sedit ad dexteram eius.* Hanc Esther cap. 2. Quam dilexit Assuerus super omnes mulieres, & posuit diademata Regni in capite eius: Idque in tantum, ut cant. 8. scribitur *innixa super dilectum suum,* non jam supra ancillas. Hinc s. Hieron. in cap. 1. Marci vocat illam Principem cum Deo. Et Bernard. serm. 1. de Assumpt. ait: Sicut nullus in terris locus dignior fuerat uteri Virginalis templo; ita nec in cælis est Regali folio, in quo Mariam Mariæ Filius sublimavit.

5. Quia est ejus Thronus, Sceptra, & Purpura.

Christi Domini Regnum Angelus Luc. 1. ostendit esse in Domo David, sed quærum David Rex fuerat? Paralip. 1. *Convenerunt ad eum omnes masti, afflicti, ære alicuius graves & regnavit super eos.* Sceptra Christi est Virgo, sed in Domo David, ad quem iensum videtur respexisse S. Joseph Confessor *relatus in Menæa Græcorum 25. Julij:* ubi Virginem affatur. Intaminata Virgo planè est, ipsum Domini sceptrum super se omnes admiratione dignissimum, me de laqueis exime adversarij dolosissimi.

Per Arcam veterem figurabatur Virgo, quæ inter cætera continebat Virgam, quæ Christi D. sceptrum fuit, ita psalmus 109. *Virgam virtutis sue emittet Dominus in Sion, dominare in medio inimicorum tuorum.* Sed hæc Virga fuit simul cum Manna ut juxta Psal. 22. consolationi esset. In idem recidit quod dixit Hugo Cavenfis in Psal. 109.

Significata est Maria per Virgam Assueri de qua Esther 8. dicitur; quod extendi contra eam *Virgam auream,* & hoc fuit *signum clementie.* Sic Deus B. Virginem nobis dedit ut ipsa mediante gratiam ejus inveniremus, & ulterius accommodè hic dicitur potest cuius peccatori quod dictum Estheri 15. *Accede & tange sceptrum,* sed à sceptro ad purpuram ducit *Alcuinus lib. 3. de Trinit.* Sicut Conchylis sanguinem lanam suscepit, ut purpura ex eadem lana imperiali Majestati tantummodo digna fiat, quæ nullus alius induitur, nisi augustâ præditus dignitate: ita Spiritus S. superveniens in B. Virginem, Virtute Altissimi obumbravit eam, ut lana fieret Divinitate purpurata solummodo æterno Imperatori indui dignissima.

Quod Thronum atinet, non solum ut s. Athanasius 25. Dec. apud Surian. Thronus Dei per Virginem Mariam figurabatur, ut apud s. August. de Assumpt. dicitur. Facta Thronus Dei & Aula Regis æterni. Sed & s. Ildofons. serm. 3. de Assumpt. ait: Facta est Thronus quæ fuerat in carne templum Divinitatis.

6. Quia proxima Christo Domino in gloria.

Hanc gloriam nostræ Virginis descripsit Angelus in serm. quem dictavit s. Brigittæ cap. 4. Intuebantur quoque (ab origine mundi Angeli) in illo Benedicto s. Felice

licet in Deo creatore suo sedem quandam reverendam, ipsi Deo ita propinquam quod impossibile videbatur aliquam sibi sedem fieri propiorem, & hoc tamen increatum, (*id est nondum creatum*) esse noverunt, cui ab æterno sedes illa extitit præparata, ex intuituetiam claritatis Dei omnes & sine dubio in uno puncto, ita Divina charitas inflammabat, quod quilibet alium, sicut se ipsum diligebat, verum tamen Deum maximè, & super omnia, atque illud increatum (*nondum creatum*) plus se ipsis amabant quod in sede propinquiori Deo erat collocandum, videbant enim Deum illud increatum summè diligere, & de illo permaximè gratulari: ô omnium consolatio Virgo Maria! hoc ipsum tu es ad quod Angeli in principio suæ creationis ita arserunt charitate, quod licet ex suavitate, & claritate quam ipsi in Dei visione & appropinquatione habebant, ineffabiliter lætabantur, plurimum tamen ex eo gavisi sunt, quod tu ipsi Deo propinquior fieri debebas, ex eo quod majorem charitatem, majoremque suavitatem, quam ipsi habebant, tibi noverant reservari.

Videbant enim etiam super sedem illam coronam quandam tantæ pulchritudinis, tantæque dignitatis quod nullius majestas nisi solius Dei ipsam debebat excellere; Et certè in eadem Hierarchia cum Christo D. confidet, quod videtur innuere Ecclesia latina dum canit. *Assumpta est Maria ad æthereum thalamum in quo Rex Regum stellato sedet folio.* Nimirum ut sicut primus Adam in eodem secum paradiso habuit Evam suam, ita & secundus.

Hoc ipsum sentit *Abb. Magn. Super missus, & Damiani serm. de Assumpt.* cum dicit: Virgo ad thronum Dei Patris evehitur, & in ipsius Trinitatis sede reponitur. *Et Sophron. de Assumpt.* Meruit pervenire Virgo, ubi Christus pro nobis intravit. Atque ita ut *Damianus* habet *serm. de Nativ. Virg.* Quid quid majus est, minus Virgine, solumque opificem Deum, opus istud supergredi. Ita ut *Epiphani. Orat. de Virg. laudibus.* Virgo solo Deo excepto cunctis superior existit.

Quod ipsum dixit *Andr. Cret. Orat. de Assumpt.* Excepto Deo solo est omnibus altior. *Et Idiotæ* Virginem alloquendo. Nemo æqualis est tibi, nemo major te nisi Deus. Et quod sequitur *Epiphani. orat. de laudib. B. Virg.* addit. Nulla comparatione cæteris omnibus superis exercitibus gloriosior. *Et S. Damascenus orat. 1. de dormit. Virgin. Dei Matris & servorum Dei infinitum est discrimen.* *Et Damiani serm. 45.* Gloria quæ Mariam de hoc mundo transeuntem excepit, principium ignorat, nescit finem. *Arnold. Carnot. lib. de laud. Virg.* Filij gloriam cum Matrè non tam communem judico, quàm eandem, &. Constituta super omnem creaturam, &. Quicumque JEsu curvat genu, Matri quoque pronus supplicat. In idem ferè recidit quod scripsit *Albert. Magn. in Mariali cap. 226.* Sicut dicitur Filius Dei esse apud Patrem, & Verbum erat apud Deum propter identitatem naturæ, sic etiam dici potest, Mater esse apud Fillium, propter identitatem naturæ, in qua unum est. Quam consequitur quædam

C

identi-

identitas gloriæ, ut *idem* prosequitur *cap. 237*. Hæc omnia apud Deum inveniuntur in Maria, apud, dico, propinquissima similitudine, dignitate, familiaritate, naturæ unitate.

Apertius hoc *S. Ildesphus serm. 10. de Assumpt.* Maria collocatur in throno à dextris virtutis Dei, sicut canitur in psalmis. *Adstitit Regina à dextris meis*. Scilicet eo loci ubi *S. Stephanus* viderat Christum Dominum. Unde *S. Anselm. lib. de excellentia Virginis* gloriæ ejus vocat immensam. De *B. Oringa Christiana* refert in ejus vita *Sylvanus Ruzzi*, quod in raptu quodam vidit Deum in gloria, sed ipsa quoque vidit gloriosam Deiparam in uno throno cum Filio confidentem, eodem conspicuum splendore, alba veste pretiosissima indutam.

Hanc porro Augustam Reginam Angeli ac Sancti omnes venerabantur singulari gaudio exultantes &c. Nec fuisse visionem vanam testatæ sunt dotes gloriosorum corporum, quas *Oringa* de eo raptu retinuit. *Gerson* verò etsi non eundem thronum cum Filio Mariæ assignat, unam tamen integram Hierarchiam altiore omnibus alijs constituere docet *tract. 4. in Magnif.* Virgo sola constituit Hierarchiam secundam sub Deo Trino & Uno Hierarcha primo & summo, apud quem Hierarcham humanitas Filij sui sola sedet sublimata à dextris virtutis Dei per veritatem suppositi. *S. Bernardinus tom. 3. serm. 11. art. 3.* Sicut Benedictus Jesus sedet à dextris Patris, id est in potioribus bonis æternis, sic ista gloriosa Virgo in potioribus bonis Filij sui juxta ipsum in Throno sublimata confedit. *Et ser. 61.* B. Virgo super Angelos coronatur, ut intra Trinitatis gloriæ, ipsa sola sit amplius evecta. *Guericus Abbas Ignacensis serm. 1. de Assumpt. B.V.* Non immerito creditur sine injuria vel invidia cæterarum sedium, quoddam esse speciale solum Regis excelsum, & elevatum super gloriæ omnium; Mariam dico exaltatam super Choros Angelorum ut nihil contempletur supra se Mater, nisi solum Filium, nihil miretur super se Regina, nisi solum Regem. *Sophron. serm. 4. de Assumpt.*

Post Christum gloriosa Virgo resedit, sic enim confidenter ubique sancta canit Ecclesia quod de nullo alio sanctorum fas est credere, ut ultra Angelorum, & Archangelorum dignitatem merito transcenderit. Nimirum ut *S. Gregor. in lib. 1. Reg. cap. 1.* Fuit B. Virgo Maria quæ omnem electæ creaturæ altitudinem electionis suæ dignitate transcendit, est enim ut eam vocat *S. Andreas Cret. orat. 3. de dormit. Virg.* Tremendæ dispensationis magnificentum opus, in quod desiderant Angeli prospicere, & omnium miraculorum, si quæ usquam modo evaserunt consummata sedes.

7. Quia est Templum sacrificantis Christi.

Mirum est quod *in Menais 1. Jan. dixit S. Damasc.* Maria Virgo est summa Christianorum Antistes. Quia ut opinor non solum materiam sacrificij per quod mundus

mundus reconciliaretur dedit, verum etiam templum se exhibuit, in quo illud sacrificium immolaretur. Ita enim *Proclus Constantinopoleos Præsul orat. de laud. Virg. affatur Virginem.*

O Templum in quo ipse Deus factus est Sacerdos, naturam non demutans. Idque est Templum Salomonis de quo 2. Paralipom. *Oculi mei erunt aperti & aures meæ erunt erectæ ad orationem ejus, qui in loco isto oraverit.* Richard. à s. Laur. de laud. B. Virginis lib. 2. Maria designata est per templum Salomonis: erat credo in Maria, seu in templo, qui sub tutela, & protectione Mariæ, vota & preces suas offert Deo. In *Meneis Feb. 1.* Virgo ipsissimum Dei templum, ut nos quoque Spiritus S. templum efficiat.

Quod explicatiùs profecutus explicat istud templum *S. Ambros. lib. 2. de Virg.* Si corpus Virginis Dei templum est, quid est animus, qui tanquam membrorum cineribus excitatis, sacerdotis æterni redopertus manu, vaporem Divini ignis exhalet. sed ad sacrificium hujus templi progrediamur, & dicamus cum *S. Epiphanius de laudib. B. Virginis.* Ave Clibanus intellectualis, qui ignem & panem vitæ calidum mundo in esum attulit, de quo Salvator mundi Christus ait: *Accipite & comedite hoc est corpus meum quod pro vobis trahitur in remissionem peccatorum.* Et cum *Damasc. orat. de dormit. B. Virginis.* In te natura humana subcinerium panem, hoc est sui primitias: ex tuis puris sanguinibus obtulit; ideo in *Canticis: Venter tuus sicut æcervus tritici, Umbilicus sicut crater tornatilis,* ut secundum ritum Melchisedech sacrificio vinum & panem appararet.

Quod quasi explicans *S. Bernardin. tom. 1. serm. 61. art. 1. cap. 10. ait.* Decarne Virginis Benedictæ & in parte corporis ejus excisa consistit, perficitur & terminatur totum pondus ac decus sacramentorum Ecclesiæ. Hinc *S. Chrysost. in Liturgia* implorat Virginis intercessionem, ut sine condemnatione accipiat immaculatum tuum donum (Eucharistiam in remissionem peccatorum) Ad quam accedentem monet *B. Laur. Justinian. serm. de Nativitate B. Virg.* Hoc manna quod in utero B. V. repositum, tibi quæ expositum, ac appositum, gratiam contemplare, quæ tale accepit munus, talem genuit prolem, quæ te corporis sui manna reficeret.

3. Quia est Socia laborum Christi Domini circa Ecclesiam.

Illa Summum nostrum Pontificem mitrâ coronavit. *S. Ambr. lib. de instit. Virg. cap. 16.* Beatus Mariæ uterus, qui tantum Dominum coronavit. Quando formavit, coronavit eum, quia hoc ipso quod ad omnium salutem eum concepit & peperit, capiti ejus æternæ pietatis coronam imposuit, ut per fidem credentium, fieret

feret omnis viri caput Christus. *Et Cassiod. in Cantic. 2.* Mater sua eum coronasse dicitur, quia Virgo Maria illi de sua carne, carnis materiam præbuit in die desponsationis eius, hoc est in tempore Incarnationis, quando sibi Ecclesiam conjugavit. Materiam etiam Eucharistici dedit sacrificij.

Vult de hac re audiri *Damian. serm. 2. de Nativit. B. Virg.* cum ait: Hic dilectissimi fratres mei, hinc rogo perpendite, quam debitores simus huic B. Dei generatrici, quantasque illi post Deum de nostra redemptione gratias agere debeamus; illud siquidem corpus Christi; quod Beatissima Virgo genuit, quod in gremio fovit, quod in fascijs cinxit, quod Maternâ curâ nutrit, illud inquam, absque ulla debietate, non aliud de S. Altari percipimus.

Alias adscribunt laborum partes B. Virgini *Patres S. Cyrillus hom. 6. contra Nestorium inquit: Per te Virgo Fideles ad sacrum baptismum pervenerunt. S. Angelus lib. de Virg. cap. 6.* Eandem conversionem gentium Virgini attribuit, dicendo, Hæc est Mater cunctorum membrorum Salvatoris, quæ cooperata est charitate, ut fideles in Ecclesia nascerentur.

Eandem *S. Petrus Chrysolog. serm. 146.* Maria Mater vocatur, & quando non Maria Mater? Nonne hæc euntem populum de Ægypto concepit in utero, ut emergeret Cælestis in novam Creaturam renata progenies? *Et infra.* Ut semper Maria humanæ prævia sit salutis, populum quem unda generatrix emisit in lucem ipsa jure præcessit.

Eandem *Albertus Mag. super missus.* Omnium Sanctorum, quos per spiritualem gratiam mediante Virgine regeneravit Deus, dicitur Mater ipsa Virgo. Ipsa se Magistram post obitum Christi D. præstitit Ecclesiæ; illa decidit questiones dubias in Concilio Jerosolimitano. Ita sentit *Rupertus Abbas in Cantic. 4. & Cen. lib. 1. de B. Virg. cap. 1.* *Et Divus Bernard. inquit serm. signum magnum Actorum primi* verba expendens, *Hi omnes perseverabant unanimiter &c.* Hoc ipsum proficitur Romana Ecclesia, dum accinit Virgini. *Cunctas hereses sola interemisti in universo mundo.* Quod quasi explicat *Bernard.* dicendo *l. 6.* Contriti sunt insidiatore, conculcati supplantatores, confutati derogatores. Quare merito *Cyrillus Alexandrin. Epistol. 5. contra Nestorium,* Virginem appellat. Sceptum orthodoxæ fidei. *Angelus in ea sermone quem B. Brigitte de Virg. Excellent. dictavit hæc ipsa cap. 19. habet:* Ascendente suo benedicto filio ad Regnum suum gloriosum, Virgo Maria in hoc mundo ad bonorum confortationem remanere permilla est; erat enim Magistra Apostolorum, Confortatrix Martyrum, Doctrina Confessorum, clarissimum Speculum Virginum, Confortatrix Viduarum, in conjugio viventium Saluberrima Monitrix, atque omnium in fide catholica perfectissima Roboratrix. Ob hanc causam reor appellatur à *S. Epiph. Orat. de laud. Deip. Thesaurus dispensationis, & Divinæ œconomiz plane*
arcanus

arcanus & ineffabilis. Et *ibidem*. Thefaurus stupendus Ecclesie à *Richardo*. A *S. Laurentio* lib. 72. Os Ecclesie. A *Buteone* in hymno. Firmamentum dogmatum Christianorum. A *Theophane* in hymno de *Assumpt.* Lampas multiluca. Ab *Epiphano*. orat. de laud. B. V. Lampas gestans lucem inextinguibilem sole splendidiorem. Et rursus à *Buteone* in hymno. Gloria veneranda Religiosorum, Sacerdotum. Et rursus. Fulcimen validum fidei. A *S. Bonaventura* in psalt. *Mariano* Firmamentum mirabile totius Religionis. A *S. Idefonso* serm. 5. de *Assumpt.* Forina omnium Ecclesiarum. Ab *Andrea Cret.* orat. 2. de *Deip.* Exultatio olei unktionis. A *50. Geom.* apud *Corderum* in *Luc.* Mensa Panis vite. A *Bonav.* in litan. B. V. Dapifera deliciarum Dei. Et rursus à *B. But.* in hymno *Græco* pag. 133. Vita mistici convivij. Et à *S. Germano* orat. de *Præsent.* B. V. Patrocinium omnium Christianorum, in quibus omnibus Sacramentorum & doctrinæ Christianæ, atque gubernationis ei cum Christo communio tribuitur.

9. Quia est Thefauraria Christi gratiarum.

Indicat *Salvianus* lib. 2. de *Ecclesia* quàm Deus sit ad benefaciendû promptus. Extendit, (inquit,) Deus super spes nostras munera sua, & quod est maximum & rarissimum dona illius etiam vota vicerunt. Et *Basil. Seleuc.* orat. cum ait. Parturiens beneficentiæ Deus suæ munera, & habere clausum penes se thesaurum impotens, non est contentus prioribus, neque antè è dilargitis rebus sua bona circum scribit: nihilominus constituit opum suarum thesaurarios *Cantic. 5.* Manus ejus tornatiles, (legunt alij.) Manus ejus Sphæræ celestes. Nimirum sicut naturæ munera, pluviam, calorem, serenitatem, & ejusmodi sub distributionem dedit Sphærarum celestium, ita omnes gratias sub dispensationem Mariæ. *S. Anastas. Sinaita* lib. 3. *Hexam.*

Verfatus est Christus cû proprio orbe, nempè cû Maria. Hæc est illius Sphæra, & ideo fortasse *Ecclesia* canit illam, Januam cæli, Matrem Divinæ gratiæ. *S. Hieron.* postquam ex *Apostoli* mente ad *Ephes. 5.* Christum comparavit capiti nostro, Virginem collo assimilat, per quod communicatio fit corporis cum capite. *S. Bern.* alia imagine idem expressit serm. de *aquæ ductu.* Aquæ ductus (inquiens) est Maria, qui plenitudinem fontis ipsius de corde Patris excipiens, in nos effundit.

Et serm. signum magnum, claris verbis. Totum nos DEUS habere voluit per Mariam. Cui concinit *S. Anton.* in. 4. part. tit. 15. cap. 20. Virgo est secundum Christum nobilissima; per quam DEUS suam providentiam & in homines misericordiam peculiari ratione exercet. *S. Theoph.* in *Menæis* 17. Jan. ode 7. Ex ipsa nobis donorum Cœlestium, quæ mentem humanam excedunt, featurigo promanat, ut quæ

est torrens quidam bonitatis Divinæ. In eundem modum Sacram Virginem alloquitur *Damian. serm. 1. de Nativit. Virg.* In manibus tuis sunt Thesauri misericordiarum Domini, & sola es cui (illos tanta gratia dispensandi) conceditur.

Quod ipsum pulcherrimam imagine *Græca Ecclesia 24. Martij* exprimit, dum illam compellat, o purum valde vehiculum Divinitatis. *Et 16. Julij.* Quicumque radios à gratia Spiritus Sancti projectos haurire oculis capimus, illud inquam in occidentum Divini luminis jubar (*hoc est qui salvari & videre Deum cupimus*) omnes ad gratiæ fontem, (*id est ad Genitricem Dei*) accurramus oportet: ad ipsius enim votum, summa quæque dona Deus fidelibus communicat. Quia, ut *Bern. serm. 3. in Vigilia Nativit. D.* Indignus eras o homo cui donaretur: datum est Mariæ ut per illam acciperes quidquid haberes. *Et paulò post.* Nihil nos Deus habere voluit, quod per Mariæ manus non transfret. *Et serm. 2. in Pentecost.* Merito in te Maria respiciunt oculi universæ creaturæ, quia in te, & per te, & de te benigna manus Omnipotentis quidquid creaverat, recreavit.

Sed hoc ipsum fusiùs describit *S. Bernardin. art. 2. sect. 18.* A tempore quo Virgo Mater concepit in utero Verbum Dei, quandam ut sic dicam jurisdictionem, seu auctoritatem obtinuit, in omni Spiritus processione temporalis: ita quòd nulla creatura à Deo obtinuit aliquam gratiam, vel virtutem, nisi secundum ipsius patris Matris dispensationem.

Hinc *Bernard.* devotissimus ait: Nulla gratia venit de cælo ad terram, nisi transeat per manus Mariæ. Meminimus paulò superiùs dictorum apud *S. Hieron.* Nunc rotum proprijs verbis demus. *Serm. de Assumpt.* In Christo fuit plenitudo, sicut in capite influente, in Maria verò sicut in collo transfundente. Unde de Virgine ad Christum *Salomon* ait: *Collum tuum sicut turris eburnea*, nam sicut per collum vitales Spiritus à capite descendunt in corpus, sic per Virginem à capite Christo vitales gratiæ in ejus corpus mysticum transfunduntur. *Et post pauca.* Non timo dicere quòd in omnium gratiarum affluxus quandam jurisdictionem habuerit hæc Virgo; de cujus utero, quasi de quodam Divinitatis oceano rivuli, & flumina emanabant omnium gratiarum. (*Et rursus.*) Omnia dona & virtutes & gratiæ ipsius Spiritus S. quibus vult, quando vult, & quantum vult per manus ipsius administrantur.

Quarè *Rupert.* illud *Cantic. 4.* expendens. *Emisiones tue paradisus*, ita ait: Quidquid gratiarum, quidquid operationum, quidquid virtutum cælestium mundus accepit, emissiones tuæ sunt o Virgo. *Richard. à S. Laur. lib. 10.* dat quasi horum causam; Benè Maria Gazophylacium utriusque Ecclesiæ, quia quidquid boni nobis pauperibus dare disposuit munificentia Divina, in ipsa velut quodam gazophylacio congregavit. Unde dicta est gratiæ plena. *Et lib. 1. cap. 4.* conversus ad Virginem dixit.

dixit. Benedicta es gratiâ plena, ut ex tuo redundante totus hauriat mundus
Et *ibidem cap. 6.*

Quidquid beatitudinis ab illo magno mari, id est ab illa infinita bonitate De
ad genus humanum pervenit, totum per eam venam defluxit, & ideo quidquid no-
bis mittitur de supernis, per gratiarum actionem ad eam referendum est, per quam
mediatricem habemus procul dubio quidquid gratiæ obtinemus. *S. Anselm. lib. de
orat. exclamat.* O Fœmina plena es superplena, de cujus plenitudinis redundantia,
resperfa revirescit omnis creatura.

Quod ad duo reducit *Idiota cap. 10.* Peccatoribus impetras ô Virgo gratiam,
quia advocata es miserorum, & honorantibus promittis gloriam, quia thesauratrix
existis gratiarum, *Idem in prologo.* Thesaurus Domini es, & Thesauraria gratiarum
Dei. *Dionys. Carthus. de vita solit.* In manibus tuis sunt omnes thesauri miserationum
Dei. Sed hoc ipsum audiamus ex ore Christi D. apud *S. Brigittam lib. 1. cap. 50.* dum
Matrem in hunc modum alloquitur. Nulla erit petitio tua ad me, quæ non exau-
diatur & per te omnes qui petunt misericordiam cum voluntate emendandi, gra-
tiam habebunt: Quia calor procedit à sole, sic per te omnis misericordia dabitur.
Tu enim quasi fons largifluus, de quo misericordia miseris fluit.

Quod præcepit *Priscus Orator de festo Acathistico dicendo.* Divinæ œcono-
miæ ac bonitatis Ministra illa Sanctissima profusquæ immaculata Dei Genitrix.
Et *S. Bernard. de precat. ad B. V.* Maria est Secretaria Magna Dei, ipsa est Thesauraria
SSmæ Trinitatis, in eum sinum omnes thesauros absque mensura transfundit. Deus
3. Reg. 17. oleum multiplicaturus elegit domum viduæ, sed hæc Vidua ex mente
Richard. à S. Laur. lib. 6. Typus erat Mariæ. Ibi Deus oleum communicationis bo-
norum ut loquitur *S. Hieron. in 45. Ezechielis largitur.* *S. Methodius in Hyppap-
sic de illa habet.* Forceps carbonis purificantis, per quem immundi à cunctis sor-
dibus purificantur.

Imò ita Virgo administrat thesauros Dei, ut nemo quidquam ex illis per ali-
quem alium queat accipere. *S. German. orat. de zona.* Nullus est qui liberetur à
malis, nisi per te ô purissima, nemo est cui donum concedatur, nisi per te ô castissi-
ma, cui misereatur gratia, nisi per te ô honestissima. Quia ut *Damiani serm. de Annunt.*
Per ipsam & cum ipsa & in ipsa hoc totum faciendum decernitur ita, ut sine illo nihil
factum est, ita sine illa nihil reffectum sit. Inde ut *Richard. à S. Vict. dixit.* Nihil à
throno D E I Divini muneris defluit, quod per Mariæ manus non pertranseat.
Et *Bern. serm. 3. de Nativit. Virg.* Nihil nos Deus habere voluit quod per Mariæ ma-
nus non transiret.

Hinc à *Buteone in hym.* dicitur Clavis Regia Christi, ubi videtur respexisse ad
canonem *Eccles. Græcorum ode prim:* ubi sic Divam Annam illa *Ecclesia* alloquitur.

O ANNA

O Anna largitus est tibi Deus illam Progeniem quæ nobis gratiæ Divinæ januam aperuit. Et quidem ut *Richardus lib. 2. parte 1.* Maria non solum gratiam impetratam sed etiam impetratam conservat, & hoc est necesse, quia citò bonum perditur, quod à largiente non custoditur. Propter quod convenit ei illud *Eccles. 17. Gratiam hominis quasi pupillam conservabit.* Hinc ex consilio *Alberti Mag. serm. in dedic. Ecclesie* applicantis Virgini hæc Apostoli verba. *Adeamus cum fiducia ad thronum ejus gratia scilicet Mariæ.* Ex adverso verò quod monuit *Adam de Persenia in Allegor. & trop. utriusq. testamenti* ad illa verba *Eccles. 24. Quasi oliva speciosa in campis.* Periculosum est ad punctum ab illa recedere, apud quam nostræ suavitatis deliciæ reponuntur divitiæ salutis, sapientia & scientia, penes Virginem nostris usibus reservantur.

10. Quia Christus ejus cultores instar Filiorum habet,
& quodammodò Deificat.

Doctrina hæc est *Græcæ Ecclesie in Meneis.* Filius tuus eos qui te uti Deiparam colunt per gratiam in filios adoptat. Sed adhuc expressius *ibid. 14. Martij ex S. Joseph Confess.* Ecce tuus ille filius, laudatores tuos propalam in Coelestis Patris sui filios adoptare cernitur. Et *23. Julij.* Porro Filius Dei eos omnes, qui te ut Deiparam seriò colunt, in filios suos dignatur adoptare per gratiam. *Eadem Ecclesia 8. April.* Christum moribundum ita Matri loquentem inducit. Desine lachrimari ô Mater lucis, sponte enim meâ, & patior ista, & morior, paulò post tamen à mortuis surgam, ut glorificem omnes, quicumque te laudibus venerabundi celebrant.

Et hoc est quod dicitur *3. Regum 8.* Postquam templum ingressa est *Nebula*, ingressa est & *Gloria Domini.* Virgo de se ait *Eccles. 24. Sicut nebula texi omnem terram*, cujus itaque hæc *Nebula* subintrat pectus, sequitur & *Dei Gloria.* *S. Joseph. Conf. 28. Maj. in Meneis.* Tu navorum experta ô Domina, Regis omnium Thronus effecta es, in quo residens Christus, à ruina jam inveterata nos evexit; unaquè dignatus est Divino Trinitatis confessu, omnes illos, qui te pari cum amore, & fide magnis afficiunt laudibus. Quod ferè idem dixit *S. Theoph. 16. Jan. ode 5.* Ex qua prodijt indutus hominem Deus, qui cultores suos ô Virgo usque ad lumen suæ Divinitatis exaltat. Sed non solum cultores Virginis efficiuntur filij Dei, & gloriæ illius participes, verum etiam quodammodò Deificantur. Ita *Ecclesia Græca in Meneis 27. Maj.* Per te à vano Divinitatis, per serpentem Evæ suggesto mihi desiderio retractus, planè sum Deificatus.

Idipsum *S. Joseph Confess. ibid. Jan. 4. ode 1.* Et *S. Sophron. Patriarcha 8. Jan. ode 9.* Cum me totum Deus vellet transformare in Deum, totum univit se tibi ô Maria, sicquè novum, & incomprehensum representatur mysterium. Et *S. Stephan. 9. Jan. ode 4.*

4. Cælestis ille Filius tuus terrigenis similis factus, eosdem cœlestes effecit, atque in nostra natura ad patiendum idonea dolores perpeffus, liberaliter nobis imparibilibitatem suam Divinam communicavit. Ex quo 13. Jan. ode 8. supra nominatus s. Joseph ita Divam hanc affatur. Per te pristinus aperitur paradifus & in illum homo reducitur damnatus, jamquæ veriffimè Deus efficitur, ô Deo singulariter grata.

II. Quia Christus D. ejus Cultum promovet.

Rupertus in Cantic. penult: verba sunt. Tanta es, ut te honoret ipse Sol Christus honore, quo decet Filium honorare Parentes suos, qui enim dixit Honora Patrem & Matrem, non dubium quin & ipse honoret, & ab omnibus amicis suis velit honorari Matrem. Eccles. 3. *Sicut qui thesaurifcat, ita qui honorat Matrem suam: ita Matris cultum promovet tanquam si speraret aliqua sibi bona ex hoc honore sicut ex thesauro deposito.* Quò spectat *Damasce. orat. 1. de dormit. B. V.* Quàm Christus bonus Legislator, etiam si legi minùs subjectus sit, legem tamen quam ipse de honorandis Parentibus sanxit, explens honorat. Idquæ in tantum ut *Bern: serm: 1. de Assumpt:* hunc Virgini formet titulum. Quis non credat Dei Filium honorare Matrem? Ideoque potest Deipara meritò appellari Mater honorificata. *Arnoldus Abbas Bone vallis de laud. Virg.* Hoc stupendum quod expiratus Jesus Matrem tanto affectu honorat, Victor suppliciorum & quasi sui immemor, de cruce ad Matrem convertitur, & colloquitur intimans quantum apud eam meriti esset & gratiæ, quam solam in illo puncto respiceret, cum jam capite vulnerato, fossis manibus & pedibus, in ultimis esset Matris affectio.

Sed jam videamus promotum à Filio Matris honorem in exemplis. Celebre est apud Helvetios sacellum Virginis dictum Cella S. Meginradi, hoc ipse Christus in honorem Matris suæ consecravit, qui est summus honor. In Bavaria vocatus fuit *S. Conradus Antistes Constantiensis* ut quandam Ecclesiam in honorem B. Virginis consecraret anno 948. 18. Cal. Octob. Cum circa medium noctis pro oratione surrexisset, audivit cum suis melos dulciffimum, erat autem cantus ille quo tunc solebant in Dedicatione Ecclesiæ, cæremoniam autem totam idem *Conradus in lib. de Ser. secretorum apud Maraccium in Antistit: Marianis descripsit.*

Descendit Dominus de cælis casulâ violacæâ ante altare ad sacrum officium celebrandum, cui quatuor Evangelistæ infulam capiti ejus imponentes & more consueto deponentes Angeli aurea thuribula deferebant, alis suis ut ramis arborum stabant: juxta Dominum S. Gregorius manu sua flabellum tenens, S. Petrus tenens in manu baculum pastoralem; S. verò Augustinus & Ambrosius stabant ante Dominum, S. Michael præcentor erat, S. Stephanus legit Epistolam, B. Laurentius Evangelium &c. Secuto die sequenti populus templi Dedicationem sollicitabat, solus

D

Conradus

Conradus moras trahebat, sed dum jam meridies instaret, urgeretque populus, tandem suam visionem aperuit, quam pro re vana passim habere ceperunt, ac tanto magis urgere: tum vero omnibus audientibus vox ejusmodi lapsa de caelo, quae *Conradum* alloquebatur. Cessa, cessa, Frater, Divinitus Capella consecrata est.

Similis honor Matri Sanctae à Christo exhibitus scribitur apud *Marace*: in *Antist: Marianis* pag. 125. *S. David Menevensum* in *Anglia Archiep.* voluit consecrare quandam B. Virginis Ecclesiam, sed Christus illum monuit, ut relinqueret, quod ipse jam consecravisset, & in signum rei manum ejus digito suo perforavit, & sic sequenti die mansit perforata, postea est sanata. Quia ut *Alexander V. summus Pontifex* argumentatur *tract. de Concept. B. V.* Filius debet exhibere honorem Matri secundum legum decentiam, qui suae non derogat dignitati: sed Dei Filius fuit Filius Virginis, ergo debebat sibi exhibere, vel saltem decens erat ut omnem honorem Matri suae exhiberet, qui suae non derogabat dignitati.

De *B. Petro Ordinis Cisterciensis in Brabantia ad annum 1292.* hæc habet *Benedictus Senorius* in suo *Chronico*. Contigit ut prædicto Petro B. Virgo compareret monens illa die esse festum suum, ut tanto esset devotior, sed Petrus ignoravit quodnam esset illud festum; & tandem à Monachis didicit Conceptionis Virginis fuisse. Quod ille festum singulari deinceps cultu observavit: ad quem quonam modo Christus incitavit, patet ex eo, quia raptus quandoque in extasim, & deductus ad Christum D. ac Matrem ejus à Domino reverentiae & fervoris ac devotionis, quam ad Matrem suam habuerat ad monitus, & debita fidelitate in eo perseverare iustus: Ipsam quoque perpetuo cultu ab eo honorari cupiens, se Matris honore delectari inseparabili vinculo demonstravit. Siquidem ipse Dominus Jesus vices Sacerdotis & morem assumens, Matrem suam ipsi ut moris est in facie Ecclesiae, sponsalia fieri, in perpetuum spiritualis conjugii fœdus desponsavit, hæc verbis Historici quantum fieri potuit servatis, etsi minus concinnis, quod & aliàs facimus.

